

Veel gestelde vragen en antwoorden

Wijziging Interim Omgevingsverordening – Regelwijziging 2

16 oktober 2020

1. Wat is er gewijzigd ten opzichte van de Ontwerp-wijziging?

Ten opzichte van de ontwerp-wijziging zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd.

- a. Opnemen uitzondering voor natuurinclusieve veehouderij (2.67 nieuw voor bestaande stallen en 2.69a nieuw voor nieuwe stallen)
- b. Aan de begripsbepalingen is het begrip “vrijloopstal” toegevoegd (art. 1.1)
- c. In artikel 2.66, eerste lid onder a wordt “bedrijfsniveau” vervangen door “bedrijfslocatieniveau”.

2. Wat is een verouderd stalsysteem?

Een verouderd huisvestingssysteem is een systeem dat niet voldoet aan de emissie-eisen, zoals beschreven in bijlage 2 van de Interim Omgevingsverordening (IOV). En waarvan de vergunning langer dan 15 of 20 jaar (afhankelijk van de diercategorie) geleden onherroepelijk is geworden, of waarvoor langer dan 15 of 20 jaar geleden een melding is ingediend.

3. Ik wil gebruik maken van een stalconcept dat nog in ontwikkeling is. Hoe moet ik handelen om te voldoen aan de IOV?

Er zijn op dit moment voor nagenoeg alle diercategorieën huisvestingssystemen beschikbaar die voldoen aan de huidige emissie-eisen van bijlage 2. Daarnaast zijn er diverse ontwikkelingen naar (innovatieve) emissiearme systemen met een brongerichte emissieaanpak. Het uitstel van de datum voor stalaanpassingen tot 1 januari 2024 geeft voor de meeste diercategorieën voldoende tijd om tijdig te beschikken over die brongerichte systemen. Voor verreweg de meeste diercategorieën zijn daarmee betaalbare huisvestingssystemen tijdig beschikbaar en haalbaar. Daarbij gaat het om brongerichte huisvestingssystemen en end of pipe technieken. Het is de rol en verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven om voor alle sectoren brongerichte stalsystemen te ontwikkelen. Wij ondersteunen de ontwikkeling van die huisvestingssystemen waar mogelijk.

4. Wat als er in 2024 nog geen betaalbaar en erkend emissiearm huisvestingssysteem met bronaanpak beschikbaar is?

De provincie houdt de innovatie en een redelijke ‘time to market’ voor de inzet van brongerichte systemen continu in de gaten. Voor de meeste diercategorieën zijn er op 1 januari 2024 naar verwachting voldoende brongerichte systemen beschikbaar. Als dit voor een bepaalde diercategorie toch niet op tijd lukt, zoekt de provincie met die sector binnen de doelen naar een oplossing.

Ondernemers hebben de keuze om op 1 januari 2024 op dierplaatsniveau of gemiddeld op bedrijfslocatieniveau aan de eisen van de IOV te voldoen. Voor nieuwe stallen geldt op grond van de IOV altijd dat die op dierplaatsniveau moeten voldoen aan de maximale emissiefactoren die op dat moment gelden.

5. Blijven end-of-pipe technieken naast brontechnieken ook toegestaan?

De provincie stimuleert een brongerichte aanpak, maar sluit toepassing van end-of-pipe technieken, zoals luchtwassers, niet uit. U bepaalt zelf welk systeem u toepast, mits dat voldoet aan de emissie-eisen van bijlage 2 van de IOV.

6. Waarom gelden de eisen uit de IOV niet voor hobbydieren en kleine dieraantallen?

Hobbydieren zijn uitgezonderd, omdat deze dieren meestal in kleine aantallen worden gehouden. Daarnaast worden in bijlage 2 uitzonderingen gemaakt voor kleine dieraantallen die wel bedrijfsmatig worden gehouden. Voor deze aantallen is het niet economisch verantwoord om een emissiereducerend huisvestingssysteem te bouwen.

7. Waarom stelt de provincie Noord-Brabant (nog steeds) strengere eisen dan de landelijk geldende eisen?

De situatie in Brabant is niet vergelijkbaar met andere delen van Nederland. De arme zandgronden met veel habitattypen, die bovendien gevoelig zijn voor stikstof, in combinatie met de aanwezige intensieve veehouderij vragen versnelling van verduurzaming en innovatie in de veehouderij. Zonder die ambitie los te laten zorgen we, om innovaties succesvol te kunnen laten zijn, voor een realistisch tempo, met oog voor haalbaarheid en betaalbaarheid.

8. Wat betekent gemiddeld voldoen op bedrijfs(locatie)niveau?

Met een bedrijf bedoelen we één locatie waarvoor een vergunning is verleend. Ter verduidelijking is in artikel 2.66, eerste lid onder a "bedrijfsniveau" vervangen door "bedrijfslocatieniveau".

Een bedrijf met meerdere locaties beschikt over het algemeen per locatie over een vergunning. Als een bedrijfslocatie gemiddeld voldoet aan de emissie-eisen die de IOV stelt, mag het totaal van de emissies uit het bedrijf ter plaatse niet hoger zijn dan de optelsom van de maximale emissie van elke dierplaats. Gemiddeld voldoen op bedrijfsniveau geeft ondernemers de mogelijkheid om een hogere emissie van het ene huisvestingssysteem te compenseren met een lagere emissie van een ander huisvestingssysteem op dezelfde bedrijfslocatie.

9. In het bestuursakkoord staat dat de gewijzigde IOV uitgaat van gemiddeld voldoen op bedrijfs(locatie)niveau. Waarom komt er nu een keuzemogelijkheid?

Voor sommige bedrijven is het gunstiger om met verouderde huisvestingsystemen direct te gaan voldoen op dierplaatsniveau, dan eerst gemiddeld op bedrijfslocatieniveau te moeten voldoen. Hiermee kan worden voorkomen dat een relatief jong systeem voor het verstrijken van de economische afschrijvingstermijn moet worden aangepast.

10. Als mijn bedrijf op 1 januari 2024 gemiddeld op bedrijfslocatieniveau voldoet, wanneer moet ik weer nieuwe aanpassingen doen in mijn huisvestingssysteem?

Bij de keuze om gemiddeld op bedrijfslocatieniveau te voldoen, geldt dat u vanaf 1 januari 2024 aan de emissie-eisen moet voldoen. Dat betekent ook dat u gemiddeld moet voldoen als de emissie-eisen in bijlage 2 van de IOV op strenger worden. Voor een aantal categorieën worden de eisen per 1 januari 2028 strenger en moet dus voldaan worden aan de dan geldende emissie-eisen.

Nieuwe stallen moeten per definitie op dierplaatsniveau voldoen. Wanneer u een nieuwe stal realiseert, een stal uitbreidt of renoveert, moet deze op dierplaatsniveau voldoen aan de emissie-eisen die op dat moment gelden. Ondernemers hebben de keuze om op 1 januari 2024 op dierplaatsniveau of gemiddeld op bedrijfslocatieniveau aan de eisen van de IOV te voldoen. Voor nieuwe stallen geldt op grond van de IOV altijd dat die op dierplaatsniveau moeten voldoen aan de maximale emissiefactoren die op dat moment gelden.

11. Wat betekent het als ik op 1 januari 2024 op dierplaatsniveau voldoe, en één of meer huisvestingsystemen na 2024 ouder dan 15 of 20 jaar worden?

Als ondernemer bepaalt u zelf of u vanaf 1 januari 2024 gemiddeld op bedrijfslocatieniveau of op

dierplaatsniveau voldoet aan de eisen van de IOV. Bij de keuze voor dierplaatsniveau zijn geen verouderde stallen meer toegestaan (zoals in de huidige IOV). Verouderde huisvestingssystemen die na 2024 15 of 20 jaar oud worden moeten dan ook tijdig zijn aangepast. Als u op bedrijfslocatieniveau gemiddeld voldoet aan de dan geldende eisen uit de IOV, met gebruikmaking van verouderde stallen, bestaat geen verplichting om de verouderde stallen aan te passen.

12. Hoe wordt de berekening gemaakt?

De maximale toegestane bedrijfsemisatie wordt berekend door het aantal vergunde dieren te vermenigvuldigen met de maximale emissiefactoren uit bijlage 2 van de IOV voor die diercategorieën. De uitkomst van die vermenigvuldiging geeft het plafond aan, waarbinnen een ondernemer kan kiezen voor toepassing van huisvestingssystemen.

U moet uitgaan van de emissiefactoren die aan het huisvestingssysteem zijn toegekend in de Rav, of die daarvan zijn afgeleid. Hierbij kunnen reducties door voorgenomen voer- en managementmaatregelen in de berekening worden betrokken. Deze emissiefactoren mogen bij nieuwe stallen niet hoger zijn dan de maximale emissiefactoren uit bijlage 2 van de IOV. De datum van aanvraag óf datum van besluit (zie vraag 14) bepaalt welke kolom u moet hanteren.

13. Moet ik een berekening maken bij aanpassing van een stal of bij uitbreiding?

Wanneer bij de aanpassing of uitbreiding van een stal sprake is van een nieuwe stal in de zin van de IOV, moet u een berekening maken bij uw vergunningaanvraag of melding.

Nieuwe stallen moeten per definitie voldoen aan de maximale emissiewaarden uit de IOV. Als u dus een dierenverblijf opricht of renoveert, moeten alle dierplaatsen op zichzelf voldoen aan de op dat moment geldende eisen. Bij aanpassing van een bestaand (verouderd) huisvestingssysteem kunt u kiezen of u op dierplaatsniveau - stallen voldoen dan op zichzelf aan de IOV-eisen - of op bedrijfslocatieniveau.

13. Wat betekent de wijziging van de IOV voor 'stoppers', die per 1 januari 2020 ofwel gestopt moesten zijn, ofwel alsnog moesten voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting (Beh)?

Voor bedrijven die in juli 2017 niet voldeden aan het Beh, wijzigt de termijn in de IOV niet. Het gaat hierbij voornamelijk om zogenoemde 'stoppers' onder het Actieplan Ammoniak Veehouderij en veehouders die hun compensatiestal nog niet hadden gebouwd. Wel krijgen deze veehouders, naast de mogelijkheid om op dierplaatsniveau te voldoen, de keuzemogelijkheid om vanaf 1 januari 2020 gemiddeld te voldoen op bedrijfslocatieniveau. Op basis van de huidige IOV geldt nog de verplichting op dierplaatsniveau te voldoen.

14. Wanneer moet ik een vergunningaanvraag hebben ingediend?

Het tijdig indienen van uw vergunningaanvraag is uw eigen verantwoordelijkheid als ondernemer. Houdt u er rekening mee dat het verlenen van een vergunning enige tijd kan duren. Het kan gunstig voor u zijn om vóór 1 januari 2023 een vergunning aan te vragen. In het kader van de Omgevingswet gelden de emissie-eisen op het moment van vergunningverlening, in plaats van het moment van aanvraag.

Tenzij u een vergunning aanvraagt vóór 1 januari 2023. Dan gelden de eisen op het moment van aanvraag. Daarmee wil de provincie ondernemers een redelijke overgangstermijn bieden naar de nieuwe systematiek en stimuleren om tijdig een aanvraag in te dienen.

15. Waarom wijzigt de provincie het moment van de aanvraag naar het moment van besluitvorming voor de eisen die gelden?

In de huidige IOV gelden de emissie-eisen op het moment dat u de vergunning aanvraagt. Bij de wijziging van de IOV verandert dit per 1 januari 2023. Vanaf dat moment gelden de eisen op het moment dat het besluit over uw aanvraag valt. De provincie sluit daarmee aan op het systeem van de Omgevingswet die in 2022 in werking treedt. Door daar nu al duidelijkheid over te geven, kunnen ondernemers daar tijdig rekening mee houden.

16. Wat gebeurt er als het verlenen van de vergunning langer duurt dan verwacht?

Wanneer u vóór 1 januari 2023 uw vergunningaanvraag indient, gelden de eisen op het moment van de aanvraag. Dient u na die datum uw vergunningaanvraag in? Dan gelden de eisen op het moment van besluitvorming. Er is dan een kans dat de vergunning pas na 1 januari 2024 wordt verleend (bijvoorbeeld door een aanvraag die incompleet is of pas op het laatste moment wordt ingediend). Dit kan betekenen dat u aan strengere normen moet voldoen die vanaf 2024 gelden.

Een wijziging van regels, zowel op gemeentelijk als provinciaal niveau, vergt een openbare voorbereidingsprocedure. Dat betekent dat het feitelijk niet mogelijk is om gedurende die termijn een nog niet eerder openbaar gemaakte regel vast te stellen, uitzonderingen daargelaten.

Voor aanvragen gericht op het doen van stalsysteemaanpassingen (een Natura 2000-activiteit) hebben wij een overgangsregeling van een jaar opgenomen. Na dat jaar geldt dat voor de Natura 2000-activiteit het recht op het moment van onze besluitvorming over een aanvraag voor omgevingsvergunning of een door de gemeente gevraagd advies met instemming.

17. Mogen reducties van ammoniakemissie door toepassen van voer- en managementmaatregelen worden betrokken?

Ja, met de wijziging van de IOV zijn er meer keuzemogelijkheden om maatregelen toe te passen als aanvulling op de huisvestingsystemen om aan de IOV-eisen te voldoen. Het rekening houden met voer- en managementmaatregelen is toegestaan overeenkomstig bijlage 2 en 3 van de Regeling ammoniak en veehouderij en de daarbij specifiek genoemde diercategorieën.

Ook ruime weidegang (meer dan 720 uur per jaar) kan, mits aantoonbaar, als maatregel worden ingezet volgens de in de IOV en bijlage 2 opgenomen bepalingen. Zie ook volgende vraag

18. Hoe moet ik dit aantonen?

Voor de maatregelen die zijn opgenomen in de Rav is een beschrijving beschikbaar. Deze geeft aan hoe u hieraan kunt voldoen. Het is uw verantwoordelijkheid als veehouder om aan te tonen dat u de maatregel uitvoert. Bij beweiding geldt dat weidegang van melkvee voor 720 uur is geborgd door de Stichting Weidegang. Voor ruime weidegang zijn nog geen vastgestelde eisen beschikbaar waaraan voldaan moet worden. Aantoonbaarheid van ruimere weidegang (méér dan 720 uur) is mogelijk, en afhankelijk van nog te maken keuzes en beschikbare technische hulpmiddelen. Te denken valt aan detectiepoorten, GPS, etc. Borging van ruimere weidegang is gewenst, zodat individuele veehouders door middel van een certificaat kunnen aantonen dat zij een maatregel correct toepassen. Daarbij is uiteraard toegestaan dat sectorvertegenwoordigers of ketenpartners de borging nader uitwerken.

19. Moet ik voer- en managementmaatregelen bij alle dieren op mijn bedrijf op gelijke wijze uitvoeren of kan dit ook per diercategorie afzonderlijk?

Verschillende voer- en managementmaatregelen zijn gekoppeld aan specifieke diercategorieën en mogen dus niet zonder meer bij alle dieren ingezet worden. Als ondernemer bepaalt u aan de hand van de beschikbare maatregelen zelf óf en bij welke diercategorie u maatregelen toepast. Deze keuze bepaalt met welke emissiefactoren u moet rekenen.

20. Wat wordt verstaan onder managementmaatregelen? Is er een overzicht?

Managementmaatregelen zijn maatregelen die onderdeel uitmaken van de bedrijfsvoering, zoals weidegang. Een overzicht van de maatregelen vindt u in bijlage 2 van de IOV en in de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). Alleen maatregelen die hierin zijn opgenomen mogen in uw berekening worden toegepast.

21. Waarom is voorzien in een specifieke uitzondering voor natuurinclusieve veehouderij (2.67 nieuw voor bestaande stallen en 2.69a nieuw voor nieuwe

stallen)?

Naar aanleiding van zienswijzen is een uitzondering opgenomen voor natuurinclusieve veehouderij. Natuurinclusieve landbouwbedrijven passen bij voorkeur strooiselstallen toe als onderdeel van een natuurinclusieve bedrijfsvoering. Strostallen scoren beter op dierenwelzijn en mestkwaliteit en bieden bovendien voordelen voor biodiversiteit en bodem. Strostallen voldoen echter niet aan de emissiereductie eisen van de IOV.

Natuurinclusieve veehouderijen treffen echter maatregelen om de gehele bedrijfsvoering te verduurzamen, verliezen en emissies zo veel mogelijk te beperken en kringlopen te sluiten. Het stalsysteem maakt hiervan onderdeel uit. Door een combinatie van maatregelen en de extensieve bedrijfsvoering kan een bedrijf met het totale bedrijfsconcept naar verwachting wel voldoen aan de reductie-eisen uit de IOV.

Voor natuurinclusieve veehouderijen geldt daarom een generieke uitzonderingregeling op de IOV-eisen. Aan deze generieke uitzondering worden voorwaarden op maat verbonden, zoals een lage veebezetting per hectare (grondgebondenheid), het voldoen aan de voorwaarden van de provinciale subsidieregeling voor natuurinclusieve landbouw en monitoringsvoorwaarden. Daarmee is aannemelijk dat het totale bedrijfsconcept voldoet aan de reductie-eisen uit de IOV. Deze wijziging biedt zekerheid aan bedrijven die een overstap naar een natuurinclusieve bedrijfsvoering overwegen. De uitzondering geldt voor alle diercategorieën.

Meer informatie: www.brabant.nl/wijzigingiov